

PHÒNG GD&ĐT CẨM THỦY
TRƯỜNG TIỂU HỌC CẨM VÂN

SÁNG KIẾN KINH NGHIỆM

TÊN ĐỀ TÀI

**MỘT SỐ BIỆN PHÁP NÂNG CAO HIỆU QUẢ ĐỌC SÁCH Ở
THƯ VIỆN CHO HỌC SINH TRƯỜNG TIỂU HỌC**

Người thực hiện: Lê Thị Ly

Chức vụ: Nhân viên thư viện

Đơn vị công tác: Trường Tiểu học Cẩm Vân

SKKN thuộc lĩnh vực: Thư viện

CẨM VÂN, NĂM 2016

MỤC LỤC

A. PHẦN MỞ ĐẦU	Trang
1. Lý do chọn đề tài	2
2. Mục đích nghiên cứu	2
3. Phương pháp nghiên cứu	2
B. PHẦN NỘI DUNG	3
I. CƠ SỞ LÝ LUẬN	3
1. Cơ sở lý luận	3
2. Thực trạng của việc tổ chức đọc sách ở thư viện trường Tiểu học Cẩm Vân	3
II. CÁC BIỆN PHÁP NÂNG CAO HIỆU QUẢ ĐỌC SÁCH Ở THƯ VIỆN	4
1. Chủ động tham mưu cho Hiệu trưởng tăng cường cơ sở vật chất cho thư viện	4
1.1. Về phòng đọc thư viện	4
1.2. Về kho sách	4
2. Tìm hiểu nhu cầu đồng thời tạo hứng thú đọc sách cho học sinh	5
3. Tổ chức các hoạt động đọc sách có hướng dẫn cho học sinh tại thư viện.	7
3.1. Đọc diễn cảm và kể chuyện	7
3.2. Khuyến khích học sinh viết cảm nhận sau khi đọc mỗi câu chuyện.	8
3.3. Hoạt động thi vẽ tranh theo sách	9
3.4. Hoạt động giới thiệu sách	10
3.5. Hoạt động tuyên truyền giới thiệu sách báo mới	11
4. Ví dụ về việc cán bộ thư viện tham gia cùng học sinh tại thư viện	11
III. MỘT SỐ HIỆU QUẢ CỦA VIỆC ĐỌC SÁCH Ở THƯ VIỆN	17
C. PHẦN KẾT LUẬN	18
1. Kết luận	18
2. Kiến nghị	19

A. PHẦN MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Sách báo có ảnh hưởng rất lớn tới quá trình hình thành và phát triển nhân cách của trẻ. Đặc biệt sách thiếu nhi sẽ phát huy tác dụng mạnh mẽ khi các em được hướng dẫn lựa chọn sách, các em sẽ được trang bị các kỹ năng, phương pháp để từ đó các em lĩnh hội được kiến thức, giá trị mà cuốn sách đem lại. Thư viện và phòng đọc sách thiếu nhi trong nhà trường có thể làm được điều này bởi thư viện có rất nhiều thể loại sách phong phú được luân chuyển thường xuyên tới tay các em học sinh.

Trong những năm gần đây với sự phát triển của công nghệ thông tin, các trò chơi game được phổ biến trên mạng máy tính, điện thoại... đã phần nào làm ảnh hưởng tới tâm sinh lý của lứa tuổi thiếu niên, nhi đồng, một số bộ phận trẻ em đã bị cuốn hút vào các trò chơi không lành mạnh. Điều đó đã dẫn đến các em dần xa với sách báo. Bên cạnh đó hứng thú đọc sách của một số em còn bị lệch lạc, nhiều em chỉ thích đọc các câu chuyện mang tính bạo lực không thích đọc các câu chuyện mang ý nghĩa giá trị đạo đức. Chính vì thế việc định hướng đọc sách cho các em học sinh mang ý nghĩa rất quan trọng, nó không chỉ là cung cấp cho các em sách tốt, sách hay mà còn phát triển cá tính, năng lực sáng tạo của các em thông qua việc lĩnh hội tích cực, sáng tạo những kinh nghiệm, tri thức, chuẩn mực xã hội được trình bày thông qua sách báo. Việc nâng cao hiệu quả đọc sẽ giúp các em hiểu được giá trị của các cuốn sách và phát triển trí tuệ của các em một cách toàn diện, rèn luyện cho các em kỹ năng đọc sách: phương pháp đọc, khả năng lĩnh hội, vận dụng tri thức trong sách vào cuộc sống; đồng thời giáo dục các em thái độ đối xử có văn hoá với sách báo - sản phẩm tinh thần cao quý của nhân loại.

Là một cán bộ thư viện, qua thực tiễn công tác tôi nhận thấy vai trò quan trọng và tác dụng to lớn của việc đọc sách. Chính vì vậy tôi đã nghiên cứu, tìm tòi đã rút ra ***“Một số biện pháp nâng cao hiệu quả đọc sách ở thư viện cho học sinh”*** để góp một phần nhỏ vào việc thực hiện nâng cao hiệu quả giáo dục nói chung, nâng cao chất lượng dạy và học ở Trường Tiểu học Cẩm Vân nói riêng.

2. Mục đích nghiên cứu.

- Giúp học sinh trong việc lựa chọn tài liệu phù hợp với khả năng và sở thích của chính các em.
- Giúp học sinh nâng cao khả năng đọc, khả năng nghe, viết...
- Giúp bạn đọc trong quá trình đọc, tiếp thu được những giá trị của cuốn sách để từ đó các em có thể vận dụng vào cuộc sống.

3. Phương pháp nghiên cứu.

- Phương pháp thực nghiệm; Phương pháp nghiên cứu tài liệu.
- Phương pháp tổng kết kinh nghiệm.

B. PHẦN NỘI DUNG

I. CƠ SỞ LÝ LUẬN

1. Cơ sở lý luận

Văn hóa đọc luôn là một nét đẹp của đời sống văn hóa xã hội, góp phần xác định và tôn vinh các giá trị tinh thần, là thước đo trình độ dân trí. Lượng sách xuất bản ngày càng nhiều, phần lớn sách mang giá trị sống phục vụ cho con người. Song bên cạnh đó vẫn có không ít những cuốn sách có nội dung không lành mạnh, thiếu tính giáo dục ... Hiện nay văn hóa đọc đang bị chèn ép trước sự phát triển như vũ bão của công nghệ thông tin và các phương tiện nghe nhìn khác. Muốn phát triển và nâng cao văn hóa đọc phải biết cách làm cho người đọc cảm thụ đúng cái hay, cái đẹp của các tác phẩm. Để làm được điều này thư viện nhà trường cần quan tâm và có những biện pháp nâng cao hiệu quả đọc sách. Đặc biệt là với các em học sinh tiểu học.

Sách báo có vai trò rất lớn trong việc tiếp thu, lĩnh hội kiến thức, hình thành và phát triển nhân cách cho các em. Nhưng nó chỉ thực sự phát huy tác dụng giáo dục nếu việc đọc sách trở thành thói quen, thành nhu cầu không thể thiếu trong hoạt động hàng ngày của các em.

Thực chất việc nâng cao hiệu quả đọc sách cho thiếu nhi là quá trình tổ chức hoạt động đọc của các em nhằm thỏa mãn và phát triển nhu cầu, hứng thú đọc sách; rèn luyện, phát triển kỹ năng đọc và lĩnh hội sách; hình thành phong cách ứng xử có văn hóa với sách, báo của các em.

2. Thực trạng của việc tổ chức đọc sách ở thư viện Trường Tiểu học Cẩm Vân.

Trường Tiểu học Cẩm Vân, là đơn vị có truyền thống dạy và học. Đội ngũ giáo viên có tâm huyết với nghề tham gia giảng dạy và các hoạt động rất sôi nổi và nhiệt tình. Số lượng học sinh đông nhưng phần lớn các em chăm ngoan, tích cực học tập. Nhờ đó giáo viên, và học sinh trường Tiểu học Cẩm Vân đã có nhiều thành tích trong các cuộc thi cấp huyện, cấp tỉnh.

Thư viện nhà trường được công nhận đạt chuẩn năm 2010. Với diện tích 100m², thư viện có 3 phòng: Kho sách, phòng đọc giáo viên và phòng đọc học sinh. Phòng đọc học sinh chiếm diện tích 50m² đảm bảo đủ diện tích cho hoạt động đọc của các em học sinh.

Thư viện hoạt động theo lịch, đảm bảo các em được đến thư viện ít nhất 1 lần/ tuần. Ngoài các hoạt động mượn sách về nhà đọc thư viện còn có rất nhiều hoạt động bổ ích thu hút học sinh như: tổ chức các hoạt động đọc, thi vẽ tranh giữa các nhóm, thi giới thiệu sách... Tính đến thời điểm hiện tại sách thiếu nhi với số lượng 3167 cuốn thư viện luôn được luân chuyển tới các em học sinh. Tỷ lệ học sinh đến thư viện đạt 100%.

Trong các năm học vừa qua Thư viện trường Tiểu học Cẩm Vân đã có nhiều đơn vị trong và ngoài tỉnh đến thăm quan và chia sẻ kinh nghiệm về hoạt động thư viện.

Để đạt được kết quả đó, trong những năm qua thư viện trường Tiểu học Cẩm Vân chúng tôi đã thực hiện các biện pháp dưới đây để nâng cao chất lượng hoạt động thư viện, đồng thời nâng cao hiệu quả đọc sách cho học sinh.

II. CÁC BIỆN PHÁP NÂNG CAO HIỆU QUẢ ĐỌC SÁCH Ở THƯ VIỆN.

1. Chủ động tham mưu với Hiệu trưởng để tăng cường cơ sở vật chất cho thư viện.

Hàng năm vào đầu các năm học, bám sát tiêu chuẩn xây dựng thư viện tiên tiến lập kế hoạch hoạt động thư viện; kế hoạch mua sắm, bổ sung sách mới cho thư viện; kế hoạch trang trí thư viện.

1.1 Về phòng đọc thư viện

Đảm bảo diện tích 50m². Có tối thiểu 5 góc: Góc đọc, góc viết, góc nghệ thuật, góc nghe nhìn, góc vui chơi. Tại các góc được trang trí bởi các sản phẩm của học sinh, được trưng bày bắt mắt và cũng là nơi diễn ra các hoạt động của các em như vẽ tranh về các nhân vật trong truyện, viết cảm nhận sau khi đọc câu chuyện mình yêu thích...Có các bảng biểu về những điều nên, không nên làm trong thư viện, có lịch sinh hoạt...

1.2 Về kho sách

Kho sách có diện tích 50m² có các kệ sách có chiều cao phù hợp với lứa tuổi học sinh tiểu học, có các bảng biểu phân loại sách theo mã màu...Đặc biệt có đủ năm loại sách cơ bản: Sách thiếu nhi, sách tham khảo, sách nghiệp vụ, báo tạp chí và sách giáo khoa.

Hàng năm cần bổ sung thêm nguồn sách và chất lượng vốn sách trong thư viện. Để phát triển vốn sách thiếu nhi, cần tăng cường kinh phí bổ sung sách bằng nhiều con đường. Ngoài kinh phí nhà trường tự mua và sách tài trợ của nhà nước cho thiếu nhi hàng năm, nhà trường cần phát động phong trào “Góp một cuốn sách để đọc ngàn cuốn sách” của phụ huynh, học sinh và toàn thể cán bộ giáo viên nhân viên nhà trường. Cũng có thể vận động các nhà hảo tâm, các doanh nghiệp... tài trợ kinh phí mua sách.

Trong những năm vừa qua trường Tiểu học Cẩm Vân đã tổ chức các hoạt động “Góp một quyển sách để được đọc một trăm quyển sách” huy động được 1266 cuốn sách thiếu nhi để phục vụ các em học sinh.

Hình ảnh: Kho sách thư viện trường Tiểu học Cẩm Vân.

Hình ảnh: Không gian phòng đọc.

2. Tìm hiểu nhu cầu, đồng thời tạo hứng thú đọc sách cho học sinh.

Để giúp cho các em đọc sách có hiệu quả thì trước tiên bản thân tôi phải nắm được tâm lý và sở thích của học sinh. Đối với các em học sinh lớp 1-2 các em sẽ thích truyện có nhiều tranh hơn các anh chị khối lớp 3-4-5. Dựa theo đó tôi sẽ giúp các em tìm được những câu chuyện phù hợp với khả năng của mình.

Tôi thường hướng dẫn hoạt động đọc cho học sinh theo 3 bước cơ bản:

* Bước thứ nhất là hướng dẫn học sinh cách lựa chọn sách. Các em học sinh khi đến thư viện sẽ rất bối rối trước hàng nghìn cuốn sách, các em sẽ không biết mình nên lựa chọn cuốn sách nào cho phù hợp, vì vậy cần có sự hướng dẫn của cán bộ phụ trách thư viện. Để làm được điều này cần có những biện pháp thích hợp.

- Hệ thống công cụ tra cứu, cần phân loại truyện và làm danh mục để học sinh có thể tìm được cuốn truyện mình muốn mượn nằm ở vị trí nào trong thư viện. Nên phân loại truyện tranh, truyện khoa học, truyện dài... Với các mã màu tương ứng. Khi xem danh mục truyện thì các em học sinh sẽ dễ dàng tìm được câu chuyện mình ưa thích.

- Sự giúp đỡ của nhóm cộng tác viên thư viện. Các em là những thành viên trong nhóm trẻ nòng cốt, đã được thành lập vào đầu các năm học và được cán bộ thư viện tập huấn các hoạt động thư viện, các em sẽ hướng dẫn cho các bạn mượn sách, mượn truyện theo khả năng và sở thích.

- Bản thân tôi đã có những cuộc trao đổi trực tiếp cùng các em học sinh để từ đó tôi biết được hứng thú đọc của các em thích đọc truyện cổ tích, truyện tranh, hay truyện dài...

- Cùng lứa tuổi nhưng mỗi học sinh là một cá thể riêng biệt. Có em đến thư viện nhưng chưa biết mình cần đọc sách gì. Vì thế tôi đã giới thiệu cho các em hàng loạt đề tài như về con Trâu, về cái Chổi,...

Hình ảnh: Cán bộ thư viện giới thiệu sách tới các em học sinh.

* Bước thứ hai: hướng dẫn học sinh cách đọc sách.

- Ai cũng có thể đọc sách nhưng không phải ai cũng biết cách đọc, đặc biệt là với lứa tuổi năng động, ít vốn kiến thức và sự hiểu biết của các em học sinh tiểu học. Bản thân tôi đã hướng dẫn tới các em cách đọc sách, cách ghi nhớ, vận dụng những điều đã đọc vào cuộc sống.

Để có thể hiểu được nội dung cuốn sách một cách đúng đắn nên hướng dẫn các em đọc.

- Trước tiên hướng dẫn các em đọc lướt qua cuốn sách. Đó là xem bìa sách có những nội dung gì, tên sách, tên tác giả, tên sách, nhà xuất bản, năm

xuất bản... Giải thích cho các em biết ý nghĩa của các thông tin đó, tên sách phản ánh nội dung câu chuyện. Xem mục lục sách. Mục lục sách là những nội dung chính được thể hiện trong cuốn sách. Đối với những câu chuyện dài thì mục lục có chương, có tên các câu chuyện khác nhau.

- Tiếp theo là đọc trọn cuốn sách. Dành sự tập trung cao độ để đọc hết các chi tiết trong cuốn sách, điều đó sẽ rèn luyện cho các em kỹ năng đọc, khả năng chú ý giúp các em nắm hết được nội dung câu chuyện, lĩnh hội được những điều bổ ích trong sách và tìm cách vận dụng vào cuộc sống hàng ngày.

* Bước thứ ba: Cảm nhận sau khi đọc

Đây là bước đánh dấu nhận thức của học sinh sau khi đọc sách. Để làm điều này tôi đã áp dụng phương pháp:

- Trực tiếp trao đổi với học sinh. Đưa ra những câu hỏi: Em thích nhân vật nào trong truyện, em thích đọc đoạn nào nhất, nội dung câu chuyện nói lên điều gì...

- Hướng dẫn cho các em trao đổi với nhau. Điều này sẽ kích thích tính tư duy của trẻ. Có thể đưa ra một vài ví dụ để học sinh trao đổi với nhau: trong câu chuyện của bạn có bao nhiêu nhân vật? Nhân vật nào bạn thấy ngộ nghĩnh nhất?...

3. Tổ chức tốt các hoạt động đọc sách có hướng dẫn cho học sinh tại thư viện.

3.1. Đọc diễn cảm và kể chuyện

- Đọc diễn cảm là thể hiện nội dung câu chuyện bằng ngôn ngữ, với sự hỗ trợ của các phương tiện biểu cảm, trực quan sinh động như lời nói biểu cảm, cử chỉ... Đọc diễn cảm sẽ đưa câu chuyện lại gần với học sinh, học sinh sẽ được tiếp xúc với câu chuyện một cách trọn vẹn. Nó sẽ tạo nên một không khí sinh động, ý nghĩa giúp các em hiểu sâu hơn về nội dung câu chuyện. Với hình thức này tôi đọc cho các em nghe, sau đó mời các bạn trong lớp thi với nhau và bình bầu xem bạn nào có giọng đọc và khả năng diễn đạt tốt.

- Kể chuyện theo sách là một trong những hình thức tuyên truyền sách mang lại hiệu quả cao. Kể chuyện theo sách nhằm đạt được những mục tiêu:

+ Giúp cho việc vận hành sách của thư viện phát huy tác dụng đối với học sinh.

+ Giúp khơi dậy phong trào đọc sách và rèn luyện kỹ năng kể chuyện theo sách cho học sinh.

+ Xây dựng thói quen đọc sách và làm theo sách.

- Kể chuyện theo sách tác động lên người nghe bằng âm thanh, ngôn ngữ hấp dẫn, lôi cuốn nên thu hút đông đảo các em học sinh tham gia có tác dụng rất tích cực đối với việc đọc sách của các em.

- Trong các hoạt động của thư viện nên tổ chức hội thi kể chuyện để kích thích hứng thú đọc sách của các em. Hội thi có thể tổ chức ở thư viện hoặc ở trường. Các lớp sẽ chọn câu chuyện có nội dung phù hợp, chọn giọng kể tốt nhất để tham gia. Hoạt động này vừa mang tính chất thi đua, vừa mang tính giáo dục cao. Học sinh sẽ được tham gia các hoạt động người dẫn chương trình, thí sinh... Các em tham gia sẽ nhận được những phần thưởng ở mức độ khác nhau. Điều này sẽ khích lệ tinh thần rất lớn đối với học sinh.

- Từ kinh nghiệm thực tiễn để hội thi diễn ra khách quan và đạt hiệu quả cao nhất. Cần xây dựng kế hoạch đảm bảo các bước cơ bản sau:

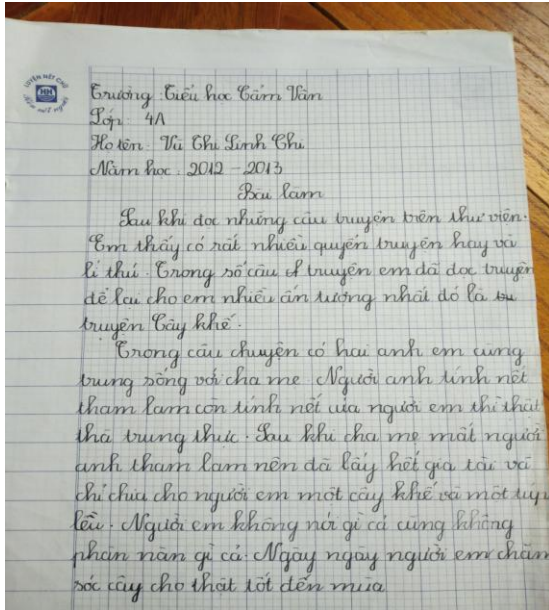
- + Thành lập ban chỉ đạo, ban tổ chức cuộc thi.
- + Thành lập Ban giám khảo, ban thư ký.
- + Chọn người dẫn chương trình, nên chọn học sinh có khả năng nói tốt dẫn chương trình.
- + Tổ chức tuyên truyền giới thiệu hội thi.
- + Tổng kết trao giải thưởng, rút kinh nghiệm hội thi.

3.2. Khuyến khích học sinh viết cảm nhận sau khi đọc mỗi câu chuyện.

Đây là hình thức hướng dẫn các em ghi chép lại, thể hiện lại những điều đã đọc, đã cảm nhận được qua các trang sách bằng chính ngôn ngữ của các em. Trẻ có thể viết theo sức sáng tạo của mình. Có thể hướng dẫn trẻ làm theo phiếu nhận xét:

Phiếu nhận xét	
Tên sách.....	Nhà XB:.....
Tác giả.....	Năm XB:.....
Nhân vật chính là những ai? Cuốn sách nói về sự việc gì? Xảy ra ở đâu? Em thích nhân vật nào? Truyện có bao nhiêu nhân vật? Ý nghĩa của câu chuyện là gì?...	

Phiếu nhận xét hay cảm nhận của học sinh đóng thành tập theo đơn vị lớp và lưu lại ở thư viện tại góc đọc, góc viết.

Hình ảnh: Bài cảm nhận của học sinh sau khi đọc truyện.

- Viết nhật ký đọc. Hướng dẫn các em viết vào cuốn nhật ký nhỏ, cuốn nhật ký sẽ ghi lại tên sách đã đọc, nội dung ý nghĩa của cuốn sách. Điều này rất bổ ích cho học sinh, nhìn vào cuốn nhật ký của mình các em sẽ biết được mình đã đọc được bao nhiêu cuốn sách và những giá trị cuốn sách mang lại, từ đó các em sẽ vận dụng vào cuộc sống.

3.2. Hoạt động thi vẽ tranh theo sách.

Vẽ tranh theo sách là hình thức giúp các em thể hiện những cảm xúc, ấn tượng sâu sắc nhất của mình sau khi đọc sách bằng nét vẽ của mình. Các em có thể vẽ theo tranh trong sách, cũng có thể nhớ lại hình ảnh nhân vật và vẽ theo cách nghĩ của mình, và cũng có thể vẽ lại nội dung câu chuyện thông qua các bức vẽ. Việc vẽ tranh của các em nhấn mạnh đến việc sử dụng trí tưởng tượng, sự yêu thích vẽ của các em và sự sáng tạo của chính các em.

Hình ảnh: Học sinh vẽ tranh các nhân vật trong truyện.

3.3. Hoạt động giới thiệu sách.

Giới thiệu sách là cung cấp những thông tin cơ bản về hình thức và nội dung cuốn sách nhằm lôi cuốn, kích thích các em tìm đọc những cuốn sách phù hợp với sở thích của mình. Hoạt động giới thiệu sách là cầu nối giữa thư viện và các em học sinh, giúp các em tiếp cận với nội dung của kho sách, tiếp cận với nguồn sách phong phú của thư viện.

Sách được giới thiệu nên lựa chọn theo chủ đề: nhân ngày lễ lớn, sự kiện...hoặc theo thể loại truyện cổ tích...Người giới thiệu sách phải làm nổi bật nội dung ý nghĩa, cuốn sách phù hợp với nhu cầu hứng thú của các em học sinh. Tùy theo thể loại của cuốn sách nên có những phương pháp giới thiệu thích hợp. Khi giới thiệu là những cuốn truyện tranh nên đưa ra những hình ảnh ngộ nghĩnh giới thiệu tới các em; Khi giới thiệu sách khoa học cần kích thích sự tò mò của các em. Ví dụ: Khủng Long là một loài vật có sức hấp dẫn đối với trẻ em, các em sẽ được giải đáp một cách khoa học về cuộc sống của Khủng Long trên Trái Đất, chúng ta hãy cùng khám phá nhé...

Hình ảnh: Học sinh Vũ Hạnh Chi lớp 3A năm học 2013-2014 giới thiệu sách

Minh họa bài giới thiệu cuốn “Bác Hồ kính yêu” của em Vũ Hạnh Chi 3A
Thưa toàn thể các bạn học sinh thân mến !

*Trên tay tôi là cuốn sách **Bác Hồ kính yêu**, chịu trách nhiệm xuất bản Phạm Quang Vinh, biên soạn Ban biên tập sách miền núi nhà xuất bản Kim Đồng, gồm 43 trang in theo khổ 20,5cm x 20,5cm . Ngay ở trang bìa cuốn sách là bức ảnh Bác Hồ với các cháu học sinh: Bác vẫn với khuôn mặt sáng và nụ cười hiền từ, vây xung quanh Người là các bạn học sinh đang cười vui rạng rỡ. Một bức ảnh thật giản dị nhưng cũng thật ý nghĩa. Nó không chỉ ý nghĩa với các*

bạn học sinh được ở bên Bác lúc đó mà còn là tình cảm, là niềm vui của các thế hệ học sinh Việt Nam.

*Nhờ cách trình bày xen kẽ ảnh và lời mà cuốn sách “**Bác Hồ kính yêu**” cho người đọc hình dung được một cách rõ ràng, đầy đủ và sinh động các sự kiện lớn cũng như tư tưởng, tình cảm của Bác đối với thiếu nhi .*

Các bạn ạ! Bên trong cuốn sách có những mẫu chuyện khác nhau nhưng ở bất cứ câu chuyện nào chúng ta cũng cảm nhận được tấm lòng yêu thương của Bác dành cho thiếu nhi, tất cả đều chân thành, mộc mạc.

Hiểu được điều đó, chúng ta hãy làm theo lời Bác dạy, chúng ta hãy phấn đấu học tập để không phụ lòng mong mỏi của Người. Xin chân thành cảm ơn !

3.4. Hoạt động tuyên truyền giới thiệu sách báo mới.

Tuyên truyền sách báo mới là hoạt động mang tính bề nổi của thư viện, nó có tác dụng thu hút học sinh đến với thư viện tìm đọc tên sách được tuyên truyền. Thư viện trường tiểu học Cẩm Vân khi thư viện có sách báo mới sẽ có các hình thức để giới thiệu tới các em học sinh:

- Cập nhật sách báo mới trên bảng thông báo, bảng tin thư viện.
- Phân công các thành viên trong nhóm trẻ tuyên truyền giới thiệu sách mới tới các bạn học sinh vào những buổi sinh hoạt dưới cờ, vào các buổi hoạt động ngoại khóa và cũng có thể giới thiệu tại thư viện. Với những hình ảnh ngộ nghĩnh, câu hỏi dí dỏm...

4. Ví dụ về việc cán bộ thư viện tham gia cùng học sinh tại thư viện.

Đọc sách dưới sự hướng dẫn của cô thủ thư hay của giáo viên, nhằm định hướng cho học sinh đọc các câu chuyện mang các giá trị sống từ đó giúp các em nâng cao khả năng đọc, khả năng tư duy, hoạt động nhóm và nâng cao các giá trị sống. Để tổ chức hoạt động đọc cho học sinh trong thư viện đạt hiệu quả, tôi chọn câu chuyện phù hợp với lứa tuổi, chuẩn bị trước nội dung, các hoạt động: động-tĩnh-động(Các trò chơi trước khi đọc- hoạt động đọc- trò chơi có liên quan đến nội dung câu chuyện) diễn ra trong quá trình đọc, các đạo cụ liên quan đến cuốn sách như tranh, giấy, bút...

- a) Các bước tổ chức hoạt động đọc sách ở thư viện.

Chuẩn bị:

1. Lựa chọn văn bản: một truyện ngắn, một cuốn sách, một chương sách.
2. Lựa chọn 1, 2, hoặc 3 đoạn trích sẽ cùng đọc với các em hoặc sẽ đề nghị các em đọc, tùy đối tượng trẻ. Một buổi sinh hoạt không nên đọc quá 3 đoạn trích.
3. Chuẩn bị văn phòng phẩm: bóng gai, giấy, bìa, giấy A4, giấy A1..., bút màu, bút chì, bi, bảng...

4. Soạn các bài tập liên quan đến việc đọc văn bản (Trò chơi tăng sự chú ý, tăng cường phát triển trình độ ngôn ngữ (tăng vốn từ, củng cố chính tả, ngữ pháp, cách dùng từ, cách đặt câu, trình bày được ý tưởng của mình bằng ngôn ngữ nói và viết), phát triển nhạy cảm và cảm nhận về sự vật, hiện tượng xung quanh, luyện tập trí nhớ, trí tưởng tượng và khả năng tư duy. Lựa chọn: một buổi sinh hoạt chỉ nên có nhiều nhất là 3 hoạt động có tính chất “động” như trò chơi xem kẽ với những hoạt động “tĩnh” là trả lời câu hỏi, làm việc cùng văn bản.

Khởi động

1. Bằng một trò chơi
2. Bằng một điệu nhảy theo nhạc, làm động tác theo lời trong bài hát.
3. Bằng một đoạn văn được dàn dựng trình diễn – có thể kèm âm nhạc; clip hình ảnh.
4. Bằng việc tóm tắt một câu chuyện trên nền hình ảnh cho một vài tranh vẽ theo kết cấu của câu chuyện và yêu cầu các em kể lại câu chuyện đó thông qua các bức tranh...
5. Bằng một tình huống đưa ra để các em giải quyết. Ví dụ đọc sách về chủ đề yêu thương. Có thể hỏi học sinh ở nhà các em thể hiện tình yêu thương với những người thân trong gia đình mình như thế nào, với bạn bè ra sao...

Bằng một câu hỏi chung để các em cùng trả lời (có thể dùng quả bóng). Ví dụ: hôm nay đến thư viện em có cảm nhận như thế nào? vui, thích, hồi hộp...

Làm việc cùng văn bản

Bước 1: Làm quen với văn bản. In câu chuyện được đọc thành nhiều bản để phát cho các em. Trước khi phát văn bản cho các em, chốt lại những điểm sau:

- Tên cuốn sách/ câu chuyện
- Tên tác giả
- Tên dịch giả (nếu có)

Phát văn bản và cho các em 3 phút đọc thầm nếu là câu chuyện ngắn, nếu là cả cuốn sách thì dành 3 phút để cầm, sờ, xem qua.

Bước 2: Đề nghị các em chú ý vào đoạn trích mà cô sắp đọc. Trước khi đọc cho học sinh giới thiệu qua, đoạn trích đó nằm ở vị trí nào trong cuốn sách và nói về sự kiện gì.

Bước 3: Chỉ khi tất cả các bạn hoàn toàn im lặng, có sự chú ý cao độ, mới bắt đầu đọc đoạn trích.

Bước 4: Đưa ra các bài tập cho văn bản, trong đó chú ý:

- Những bài tập liên quan đến từ (khoảng 1 hoặc 2 bài tập)

- Ngữ và câu (khoảng 1 hoặc 2 bài)
- Những bài tập, câu hỏi, đặt tình huống... để xác định và phát triển chủ đề (1 hoặc 2 bài)
- Bài tập đọc diễn cảm và các bài tập liên quan đến việc đọc diễn cảm (1 hoặc 2 bài)

Chú ý: Các bài tập đưa ra sao cho các kỹ năng nghe, nói, đọc, viết, vẽ, hát... đều có thể được tham gia.

Tổng kết

* Chốt lại được một lần nữa chủ đề của câu chuyện, khẳng định mối liên quan giữa chủ đề của buổi đọc sách và nội dung câu chuyện.

* Ấn tượng để lại của các câu chuyện

1. Cho các em làm một sản phẩm nào đó theo chủ đề hoặc hợp với nội dung sách: ví dụ vẽ tranh liên hoàn; sáng tác khẩu hiệu; viết một lá thư gửi nhân vật; vẽ tưởng tượng của mình về nhân vật; làm một menu thức ăn dành cho nhân vật...

2. Đặt một câu hỏi, một bài tập về nhà để các em tìm hiểu. Câu hỏi và bài tập phải được đưa ra một cách thú vị như ghi vào tờ giấy dán vào tay, ghi vào vòng tay... Câu hỏi cũng ngắn gọn và dễ nhớ.

Ví dụ: Tìm hiểu con vật nào ngủ mùa đông; tìm hiểu trong bờ cỏ có những con vật, côn trùng nào sinh sống...

3. Dùng quả bóng để các em nói lên cảm xúc

4. Dùng tấm bìa cắt nhiều hình dáng để các em ghi lại một câu nói của nhân vật mà em nhớ nhất, hoặc tên nhân vật, hoặc cảm xúc của em và lưu lại bằng cách gắn lên tấm bảng, tấm bìa, treo lên tường...

5. Cùng lên kế hoạch để dựng vở kịch theo câu chuyện hoặc viết tiếp câu chuyện theo nhóm.v.v.

Lưu ý: – Phần thưởng khuyến khích các em mỗi buổi có thể khác nhau; có thể dùng stickers, dấu... để thưởng theo nhóm và sau khi tổng kết thì nhóm được nhiều stickers hơn sẽ nhận phần thưởng lớn.

- Trong các hoạt động nên có thời gian cụ thể. Buổi đọc diễn ra trong khoảng thời gian từ 40-90 phút tùy thuộc vào nội dung các câu chuyện và thời gian hoạt động của thư viện.

- Trong 1 buổi nên có 1 cuộc thi nhỏ có trao giải: cuộc thi đọc diễn cảm; cuộc thi sáng tác khẩu hiệu cuộc thi vẽ nhân vật... Cuộc thi này lấy nội dung của những phần đã trình bày ở trên.

- Mời giáo viên tham gia buổi sinh hoạt.

b) Giới thiệu bài tổ chức hoạt động đọc có hướng dẫn.

MINH HỌA CỤ THỂ PHẦN HƯỚNG DẪN ĐỌC TRUYỆN

Chủ đề: Đọc sách về thiên nhiên

Tên truyện: Dế mèn phiêu lưu ký.

Thời gian: 90 phút

1. Chuẩn bị:

- Giấy A3, giấy màu, Nam châm
- Ticker
- Nhạc chikken dane
- Tranh ảnh về Dế mèn
- Bút, bút chì, sáp màu

2. Khởi động(10p)

a) Ổn định tổ chức nắm con số GV tham gia.

b) Chơi trò chơi đứng ngồi nằm ngủ

Người hướng dẫn cho tập thể chơi học các cách sau:

- Đứng: Bàn tay phải nắm, giơ thẳng lên đầu.
- Ngồi: Bàn tay phải nắm, hai cách tay vuông góc, bàn tay giơ ngang mặt.
- Nằm: Bàn tay phải nắm, duỗi tay thẳng phía trước.
- Ngủ: Bàn tay phải nắm, áp vào má và hô: khò.

* Cách chơi:

- + Người hướng dẫn hô những tư thế, động tác theo quy định trên.
- + Người hướng dẫn có thể hô đúng làm đúng hoặc hô đúng làm sai.
- + Người chơi phải làm đúng theo lời hô của người người hướng dẫn và các động tác quy định của người người hướng dẫn.

* Phạm luật:Những trường hợp sau phải chịu phạt:

- + Làm động tác sai với lời hô của quản trò.
- + Không nhìn vào quản trò.
- + Làm chậm, làm không rõ động tác.

c) Chia nhóm: Cho GV đứng thành vòng tròn lần lượt đọc Cam, Quýt, Mít, Dừa ai cùng tên quả sẽ về một nhóm.

3. Tìm hiểu văn bản (60p)

a) Đọc văn bản (10p)

- Trước khi đọc yêu cầu học sinh nêu tính cách của Đế Mèn trong buổi đọc hôm trước.

- Đó là một chàng đế thanh niên cường tráng, mạnh mẽ đầy sức sống nhưng kiêu căng xốc nổi.

- Người hướng dẫn đọc

- Cho 1 học sinh đọc lại.

b) Tìm hiểu văn bản.(50p)

Yêu cầu học sinh hoạt động theo nhóm, các thành viên trong nhóm sẽ cùng tham gia phát biểu ý kiến. Nhóm nào trả lời đúng sẽ được tặng 1 ticker.

Bài tập 1:(10p) Đế mèn đã nghĩ ra trò gì để trêu chị Cốc.

Đế mèn đã trêu chị Cốc:

Cái cò, cái vạc cái nông

Ba cái cùng béo vật lông cái nào

Vật lông cái Cốc cho tao

Tao nấu tao nướng, tao xào tao ăn.

- Người hướng dẫn hỏi Việc Đế Mèn dám gây sự với chị Cốc lớn hơn mình gấp bội có phải là hành động dũng cảm không? Vì sao?

- HS trả lời: Mèn trêu chị Cốc không phải là hành động dũng cảm mà để ra oai với Choắt vì choắt không giám trêu chị không.

- Người hướng dẫn Tặng ticker cho nhóm trả lời đúng và nhanh

Bài tập 2: (10p) Hậu quả trò chơi mà Đế mèn trêu chị Cốc là gì?

- Trả lời: Mèn đã chui tọt vào hang trốn thoát còn Đế choắt đã bị chị Cốc tóm được và giáng cho một trận đòn khiến Đế choắt tắt thở.

- Khi chứng kiến Cốc đánh Choắt, Đế Mèn đã có thái độ như thế nào?

- Trả lời: Choắt bị Cốc mổ trọng thương -> Chết. Mèn hối hận và xót thương.

- Người hướng dẫn tặng ticker cho nhóm trả lời đúng và nhanh

4. Trò chơi (10p) Để thay đổi không khí người hướng dẫn tổ chức cho học sinh nhảy theo bài nhạc chicken dane tạo sự hứng thú cho học sinh.

Người hướng dẫn hướng dẫn học sinh làm các động tác theo nhạc nhanh dần theo nhạc.

Hình ảnh: Cán bộ thư viện hướng dẫn học sinh nhảy theo nhạc.

Bài tập 3: (20p) Các nhóm sẽ thi với nhau diễn lại lời thoại giữa Dế Choắt, Dế Mèn và Chị Cốc.

Các nhóm tự hóa trang theo nhân vật. NGƯỜI HƯỚNG DẪN hướng dẫn học sinh có thể làm một cái mũ đeo trên đầu làm biểu tượng của Dế mèn, Dế Choắt và Chị Cốc.

Nhóm nào hoạt động tốt sẽ được tặng ticker

c) Tổng kết(10p)

- Người hướng dẫn Hỏi: Sau tất cả các sự việc đã xảy ra, nhất là sau cái chết của Dế Choắt. Dế Mèn đã tự rút ra bài học đường đời đầu tiên cho mình. Theo em, bài học ấy là gì?

Trả lời: Bài học về thói kiêu căng: **Kiêu căng có thể làm hại người khác, khiến mình phải ân hận suốt đời.**

Bài học về tình thân ái: Nên biết sống đoàn kết với mọi người

- Người hướng dẫn hỏi: Sau bài học em thấy mèn, choắt và chị cốc là người như thế nào?

Trả lời Dế Mèn: Kiêu căng nhưng biết hối lỗi.

Dế Choắt: Yếu đuối nhưng biết tha thứ.

Chị Cốc: Tự ái, nóng nảy

- Theo em, trong đoạn trích này tác giả đã dùng nghệ thuật gì?

Trả lời: Tác giả đã nhân cách hóa các con vật cũng biết nói năng, suy nghĩ cũng có tình cảm như con người nhưng chúng không bị biến thành những biểu tượng thuần túy nhằm nêu lên những bài học về luân lý đạo đức như trong

chuyện ngụ ngôn mà vẫn là những hình tượng sống động đúng với hình ảnh trong tự nhiên

1. Hoạt động sau buổi đọc(10p)

Cho các nhóm thi vẽ tranh về Dế mèn , bình chọn nhóm vẽ đẹp.

Hình ảnh: Học sinh thi vẽ tranh về nhân vật Dế Mèn.

III. MỘT SỐ HIỆU QUẢ CỦA VIỆC ĐỌC SÁCH Ở THƯ VIỆN

Qua việc vận dụng các phương pháp nâng cao hiệu quả đọc sách cho học sinh đã đem lại những hiệu quả rõ rệt. Nó giúp các em lựa chọn được những cuốn sách có giá trị và phù hợp với tâm sinh lý lứa tuổi, nhằm thỏa mãn và phát triển hệ thống nhu cầu hứng thú đọc đa dạng, lành mạnh; Rèn luyện và phát triển kỹ năng đọc, kỹ năng nghe và cảm thụ; Rèn luyện kỹ năng vận dụng những điều đã học từ sách vào cuộc sống; Nâng cao kết quả học tập.

Trong những năm gần đây thư viện trường Tiểu học Cẩm Vân luôn thu hút được đông đảo bạn đọc đến thư viện. Tỷ lệ bạn đọc đến thư viện đạt 100%. Ngoài các hoạt động trên thư viện các em còn được tham gia các hoạt động lớn ở trường như: Hội thi kể chuyện, giới thiệu sách được tổ chức tại trường hàng năm; Tham gia hội thi kể chuyện cấp huyện. Năm học 2013-2014 Trường đã tổ chức thành công ngày hội sách với sự tham gia của của Dự án Phát triển vùng Cẩm Thủy, Ban lãnh đạo xã, Phòng Giáo dục Đào tạo Cẩm Thủy và đông đảo phụ huynh tham gia. Với nhiều mô hình tổ chức: Tổ chức câu lạc bộ bạn đọc, tổ chức thi kể chuyện, giới thiệu sách, tổ chức triển lãm tranh, triển lãm sách, trò chơi dân gian, hóa trang theo nhân vật...

Dưới đây là một số hình ảnh minh họa về hoạt động thư viện trường Tiểu học Cẩm Vân:

Tổ chức trưng bày, giới thiệu sách

học sinh tham gia ngày Hội đọc sách

Nhóm trẻ nòng cốt hướng dẫn mượn sách

Học sinh tham gia tại "Góc vui chơi"

Học sinh giới thiệu về góc nghệ thuật

Đoàn CBGV tỉnh Hưng Yên đến thăm thư viện

C. PHÂN KẾT LUẬN

Sách thiếu nhi phần lớn là tác phẩm văn học hoặc viết dưới dạng văn học với nhiều thể loại đề tài phong phú đa dạng phản ánh nhiều khía cạnh của cuộc sống. Với phong cách hài hước, dí dỏm, giàu tính hình tượng... sách thiếu nhi có sức lôi cuốn mãnh liệt đối với các em thiếu nhi. Tuy nhiên sách chỉ có tác dụng tích cực đối với sự phát triển nhân cách của trẻ khi các em được đọc những cuốn sách có giá trị cả về nội dung và nghệ thuật.

Phần lớn ở các thư viện trường Tiểu học sách thiếu nhi đã được luân chuyển tới các em học sinh, các em được mượn và đọc những cuốn sách mình yêu thích. Các em đọc sách mọi lúc, mọi nơi nhưng không phải em nào cũng biết cách đọc và biết cách tìm ra giá trị của cuốn sách. Muốn nâng cao tác dụng của sách thiếu nhi đến các em, muốn thư viện hoạt động tốt thì cần phải nâng cao hiệu quả đọc sách cho các em.

Hướng dẫn đọc sách cho các em là một trong những con đường cơ bản để hình thành nhân cách cho học sinh. Dưới sự hướng dẫn của cán bộ thư viện và giáo viên, các em được trải nghiệm các kỹ năng giao tiếp; kỹ năng hợp tác; kỹ năng phối hợp trong các hoạt động, trình bày, nhận xét đánh giá... giúp các tự tin hơn trong các hoạt động ở thư viện, ở trường, góp phần nâng cao hiệu quả học tập cho các em.

Vì vậy muốn nâng cao hiệu quả việc đọc sách của thiếu nhi cần tiến hành hướng dẫn các em đọc sách. Nếu được hướng dẫn chu đáo, thường xuyên, tuân theo những nguyên tắc khoa học, hợp lý, hiệu quả, việc đọc sách sẽ được nâng cao, sách báo sẽ thực sự trở thành phương tiện giáo dục có ảnh hưởng tích cực tới sự hình thành và phát triển nhân cách ở lứa tuổi thiếu nhi.

Để nâng cao hiệu quả đọc sách ở thư viện nhà trường, phát huy tác dụng của sách báo tới việc phát triển nhân cách của học sinh cần tạo nguồn sách phong phú, đa dạng, hấp dẫn với học sinh. Đồng thời nâng cao vai trò của cán bộ thư viện; tăng cường bồi dưỡng nghiệp vụ, tổ chức các cuộc hội thảo, trao đổi và chia sẻ kinh nghiệm về hoạt động thư viện giữa các đơn vị trường để mỗi cán bộ thư viện có thể tự hoàn thiện và nâng cao kỹ năng công tác của mình.

Trên đây là một số biện pháp cơ bản được rút ra từ thực tiễn quá trình hoạt động ở thư viện trường Tiểu học Cẩm Vân chắc chắn không tránh khỏi những thiếu sót, bản thân tôi rất mong được sự góp ý của các đồng nghiệp.

Xin chân thành cảm ơn!

Xác nhận của Hiệu trưởng

Cẩm Vân, ngày 12 tháng 3 năm 2015
Tôi xin cam đoan đây là SKKN mình viết, không copy sao chép nội dung của người khác.

Lê Thị Ly

DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Trần Thị Minh Nguyệt, Hướng dẫn thiếu nhi đọc sách trong thư viện, NXB Giáo dục, Thái Nguyên, 2008.
2. Vũ Bá Hòa, Tài liệu bồi dưỡng nghiệp vụ thư viện trường phổ thông, Hồ Chí Minh, 2009.